

ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΟ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ

Τρίγκα Κ, Τρίγκας Π., Ζιώγα Σ., Μπιμπή Α., Χουχουλής Κ., Καζά Μ., Δουζδαμπάνης Π.

Κυανούς Σταυρός Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Πάτρα

Εισαγωγή

Ο επιπολασμός της κατάθλιψης είναι υψηλός (20-30%) σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο (ΧΝΝ). Η επικάλυψη των καταθλιπτικών και ουραιμικών συμπτωμάτων συχνά δυσχεραίνει τη διάγνωση και τη θεραπεία.

Σκοπός

Με την εφαρμογή του Beck Depression Inventory (BDI) ερωτηματολογίου που αφορά στην κατάθλιψη, προσπαθήσαμε να καθορίσουμε τον επιπολασμό της κατάθλιψης σε ασθενείς με ΧΝΝ, να διερευνήσουμε πιθανές συσχετίσεις μεταξύ τους καθώς και με κλινικές και εργαστηριακές μεταβλητές.

Μέθοδοι

Εφαρμόσαμε το Beck Depression Inventory (BDI) ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από 84 ασθενείς κατά τη διάρκεια των συνεδριών αιμοκάθαρσης και αφορούσαν στην καταθλιπτική συνδρομή.

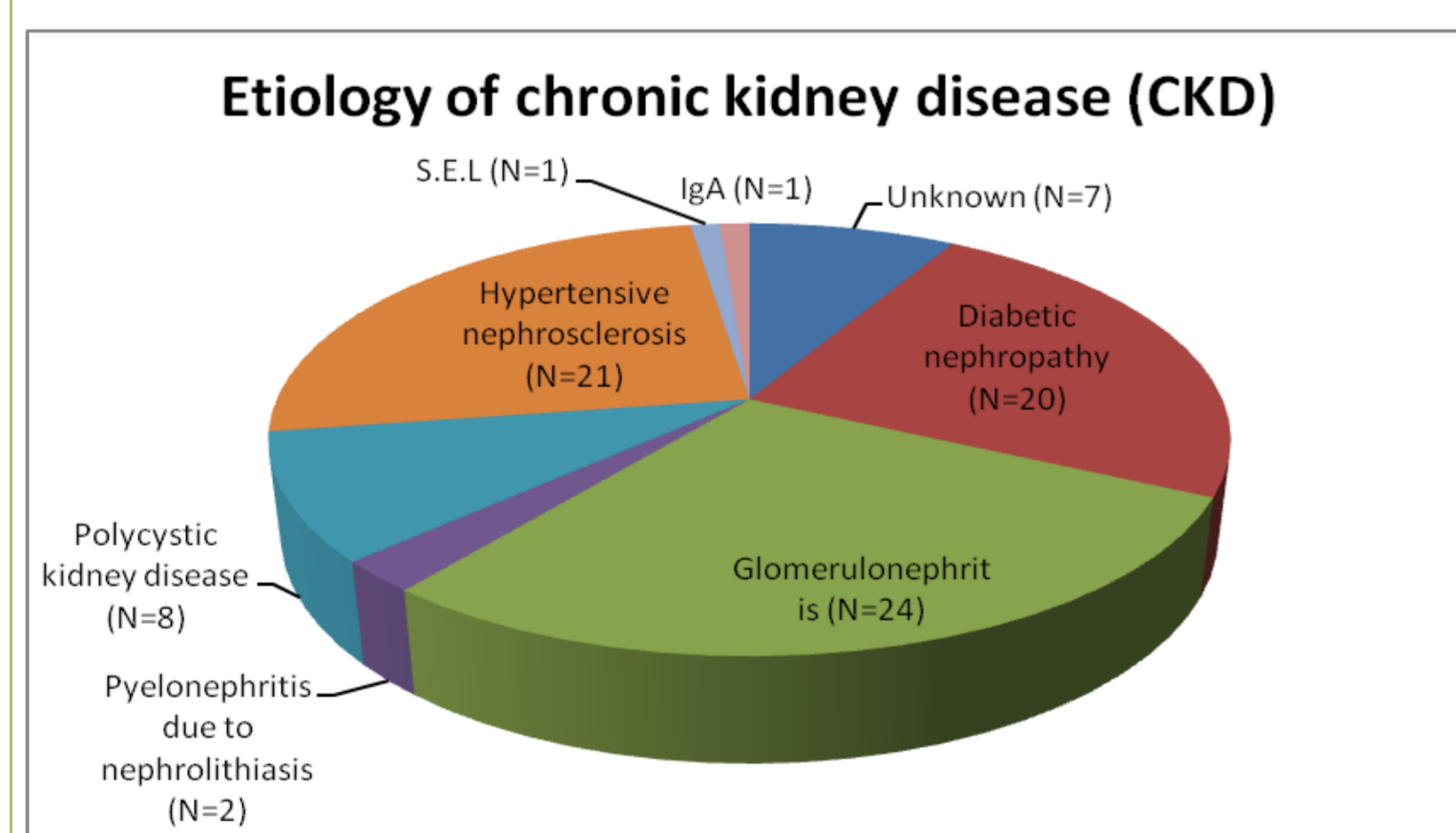
Το Beck Depression Inventory (BDI, BDI - II), είναι ένα ερωτηματολόγιο πολλαπλής επιλογής, αυτο-αξιολόγησης και αποτελείται από 21 παραμέτρους. Αποτελεί, ένα από τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα όργανα για τη μέτρηση της βαρύτητας της κατάθλιψης, από ψυχοδυναμικής άποψης ενώ βασίζεται λιγότερο στις σκέψεις του ασθενούς. Στη σημερινή του μορφή το ερωτηματολόγιο αποτελείται από παράγοντες που σχετίζονται με τα συμπτώματα της κατάθλιψης, όπως η απελπισία, ευερεθιστότητα, ενοχές ή αισθήματα αυτό τιμωρίας, καθώς και σωματικά συμπτώματα όπως κόπωση, απώλεια βάρους και έλλειψη σεξουαλικού ενδιαφέροντος. [1]

Το cutoff για την διάγνωση της κατάθλιψης στο BDI ήταν 16 πόντοι.

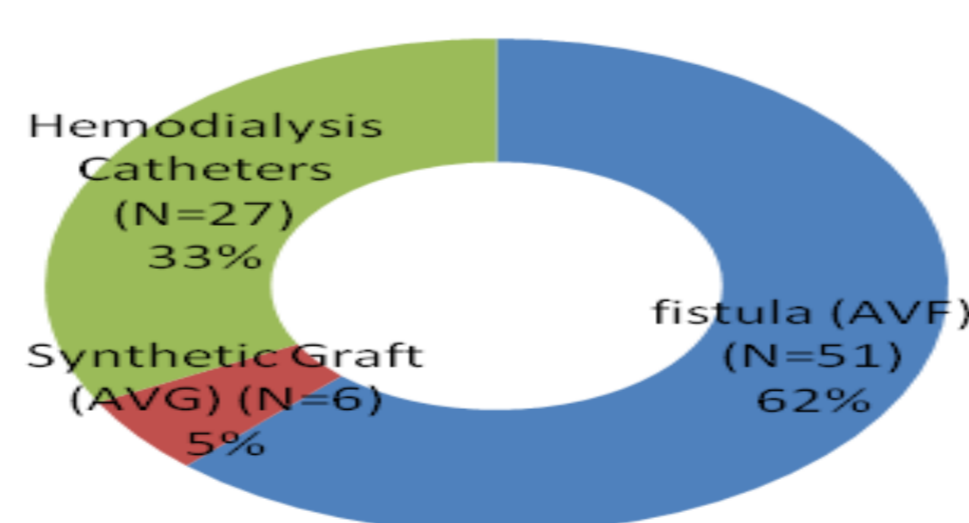
Ταυτόχρονα, μελετήθηκε η συσχέτιση των διαφορετικών διαβαθμίσεων καταθλιπτικής διαταραχής με κλινικές και εργαστηριακές παραμέτρους: ενεργότητα στη λίστα μεταμόσχευσης, αιτιολογία νεφρικής ανεπάρκειας, σακχαρώδης διαβήτης, στεφανιαία νόσος, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, αναιμία, νεφρική οστεοδυστροφία, είδος - διαφορετικές βάρδιες - προσπέλαση και διάρκεια αιμοκάθαρσης, αύξηση σωματικού βάρους μεταξύ συνεδριών, ημέρες νοσηλείας, αριθμός προσλαμβανόμενων φαρμάκων, χορήγηση ψυχιατρικών σκευασμάτων και συν-νοσηρότητα –CCI.

Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά ασθενών

	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο
	57	27	84
Ηλικία	69.14±12.3	71.15±12.09	69.79±12.2
Διαβητικοί	13 (15.47%)	11 (13.09%)	24 (28.57%)

Vascular access

Εικόνα 1: Αριστερά: Αίτια νεφρικής νόσου. Δεξιά: Τύπος αγγειακής προσπέλασης

Πίνακας 2: Είδος κάθαρσης και διάρκεια παραμονής στην μέθοδο

ΕΙΔΟΣ ΚΑΘΑΡΣΗΣ	Ασθενείς	Διάρκεια σε μήνες
AK	44 (52.38%)	38.03±39.85(-)
HDF	17 (20.23%)	54.06±28.11(-)
On-line HDF	23 (27.38%)	45.57±34.19(-)

Αποτελέσματα

Κατάθλιψη διαγνώστηκε στο 59.03% των ασθενών με τη χρήση του BDI. Η στατιστική ανάλυση για την σύγκριση του ερωτηματολογίου με τις κλινικο-εργαστηριακές παραμέτρους, έγινε με τους δείκτες Spearman και Pearson. Οι ασθενείς που θετικοποίησαν το ερωτηματολόγιο BDI για την κατάθλιψη, σε σύγκριση με τους ασθενείς χωρίς κατάθλιψη, ανέδειξαν θετική συσχέτιση με την διάρκεια παραμονής στην αιμοκάθαρση (Pearson $r = 0.240$, $p = 0.031$) και αρνητική συσχέτιση με την αύξηση του σωματικού βάρους μεταξύ των συνεδριών αιμοκάθαρσης ($r = -0.242$, $p = 0.030$).

Το στατιστικό test "Kruskal-Wallis" ανέδειξε στατιστικά σημαντική διαφορά σε ότι αφορά στις διαφορετικές βάρδιες αιμοκάθαρσης ($p=0.038$). Οι ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση την απογευματινή βάρδια αναφέρουν μειωμένη βαθμολογία στο BDI test, σε σχέση με τους ασθενείς στην πρώτη πρωινή βάρδια.

Στατιστικές μεταβλητές χωρίς σημασία με την κατάθλιψη ή το άγχος αφορούσαν σε παραμέτρους μεταβολισμού των οστών, στην αναιμία, το φύλο, την ηλικία, την υποκείμενη νεφρική νόσο, την αγγειακή προσπέλαση, το είδος αιμοκάθαρσης, την ενεργότητα στην λίστα για μεταμόσχευση νεφρού, τις ημέρες νοσηλείας, την συν-νοσηρότητα (CCI, υπέρταση, καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσο), το σακχαρώδη διαβήτη, την χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, την χορήγηση των ψυχιατρικών φαρμάκων.

Πίνακας 3: Η στατιστική ανάλυση έδειξε συσχετίσεις των διαβαθμίσεων καταθλιπτικών διαταραχών σύμφωνα με το BDI με την αύξηση του σωματικού βάρους, τις διαφορετικές βάρδιες και τους μήνες αιμοκάθαρσης.

	BDI	
Αύξηση του σωματικού βάρους μεταξύ των συνεδριών αιμοκάθαρσης	$r = -0.249$ $p = 0.023$	Pearson
Βάρδιες αιμοκάθαρσης	$p = 0.038$	Kruskal wallis
Μήνες αιμοκάθαρσης	$r = 0.240$ $p = 0.030$	Pearson

Συμπεράσματα

Η μελέτη αυτή επιβεβαιώνει ένα μεγάλο ποσοστό καταθλιπτικής συνδρομής μεταξύ των ασθενών σε αιμοκάθαρση. Το BDI ερωτηματολόγιο αποτελεί εύχρηστο εργαλείο για τη διάγνωση της κατάθλιψης σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση.

Στη μελέτη μας, η διάρκεια παραμονής στην αιμοκάθαρση και η αύξηση του σωματικού βάρους ενδιάμεσου των συνεδριών αιμοκάθαρσης αποτελούν προδιαθεσικούς παράγοντες για την ανάπτυξη κατάθλιψης σε αιμοκαθαρόμενους ασθενείς.

Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν μια υποκειμενική περιορισμένη ευεξία στους αιμοκαθαρόμενους που πρέπει να ληφθεί υπ υπόψη, με σκοπό να υπογραμμιστούν αυτές οι ιδιαιτερότητες της πληθυσμιακής αυτής ομάδας, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη διάγνωση και η κατάλληλη θεραπευτική στρατηγική.

Βιβλιογραφία

1. Hoffmann DL, Dukes EM, Wittchen HU. Human and economic burden of generalized anxiety disorder. *Depress Anxiety*. 2008;25:72-90

2. FERROZE u. ET AL (2012) Anxiety and depression in maintenance dialysis patients : preliminary data of a cross-sectional study and brief literature review. *J. Ren Nutr* 22(1) 207-210